

مروزی بر نظریه دموکراسی جهان وطنی دیوید هلد

دیوید هلد دانشمند علوم سیاسی و نظریه پرداز دموکراسی جهان وطنی معتقد است در عصری که در حال جهانی شدن است، گسترش دموکراسی در حوزه بین الملل ضروری است.

دیوید هلد دانشمند علوم سیاسی و نظریه پرداز دموکراسی جهان وطنی معتقد است در عصری که در حال جهانی شدن است، گسترش دموکراسی در حوزه بین الملل ضروری است.

دیوید هلد دانشمند سیاسی و استاد مدرسه اقتصادی لندن است. کتاب "مدلهای دموکراسی" او شهرتی جهانی دارد. او جهانی شدن را انتقال جهان به یک فضای اجتماعی واحد می داند و اینکه چنین انتقالی از طریق یک دوره واقعی جدید از خلق زیرساخت های ارتباطی تقویت می شود.

یکی از دغدغه های اصلی دیوید هلد، دموکراسی در جهان در حال جهانی شدن است؛ جهانی شدن هم تهدید و هم فرصتی برای دموکراسی است. او در دموکراسی فی نفسه به عنوان یک کالای عمومی مزیت می بیند. اما در جهانی که در حال جهانی شدن است، ادامه حیات دموکراسی از طریق واحد ملت- دولت ممکن نیست و گسترش دموکراسی در حوزه بین الملل ضروری است.

هلد از سنت های فکری مارکسیسم و لیبرالیسم مدد می گیرد و می کوشد تا یک شکاکیت درباره قدرت سیاسی و شکاکیت دیگری پیرامون قدرت اقتصادی را از طریق یک دموکراسی رادیکال در سطح جامعه مدنی و دولت با هم آتشی دهد تا آن، شرط و تضمینی برای یک دموکراتیک سازی دیگر شود.

با پایان جنگ سرد، هلد تلاش های نظری خود را با تمرکز خود بر مطالعه جهان گرایی اقتصادی و فرصت ها و محدودیت هایی که برای دموکراسی می آفریند، آغاز کرد. او در این مرحله با فرانسیس فوکویاما اختلاف نظر دارد و انتقاد او از کتاب پایان تاریخ آن است که فوکویاما در نمی یابد که لیبرالیسم و دموکراسی ساختارهای واحدی نیستند بلکه اشکال مختلفی به خود می گیرند که در آن تنش های بین دموکراسی و لیبرالیسم سر می گیرد و اینکه فوکویاما در این مسئله در می ماند که آیا لیبرالیسم دموکراسی می تواند در برابر جهانی شدن شکوفا شود یا نه.

هلد جهانی شدن را با آنچه که او آن را فقدان دموکراسی یا کسر دموکراتیک دوگانه یا دابل می خواند، پیوند می دهد. از یک سو جهانی شد تنش بین دموکراسی، وابستگی به سرزمین یا ملت- دولت را با عمل بازارهای جهانی یا شبکه های فراملی قدرت اشتراک یافته ادغام کرد.

دولت ها توانایی و ظرفیت اندکی برای نفوذ در تصمیم گیری های که به وسیله شرکت های چند ملیتی اخذ می شود و دارای تأثیر مستقیمی بر ارزش های رایج، چشم اندازهای اشتغال و دیگر حوزه ها در داخل حاکمیت دولت است، دارند.

از سوی دیگر جهانی شدن همراه با ظهور سیاست های جهانی منحرفی است که تفاوت ها و نابرابری ها را از طریق افزایش منافع نخبگان جهانی به ضرر اجتماع جهانی وسیع تر و گزاف تر می سازد و از اعتبار دموکراسی می کاهد.

به این ترتیب جهانی شدن در کار تولید یک نظم بین المللی است که به وسیله نهادها و مؤسساتی ساختار می یابد که بر آن اساس، شهروندان اگر نگوئیم تحقیر، کنترل می شوند. مکانیسم هایی در اختیار شهروندان نیست تا عدم موافقتشان را اعلام کنند.

هلد از یک دموکراسی جهان میهن، بر این اساس دفاع می کند که دموکراسی اگر همچنان متصل به واحد ملت- دولت باقی بماند، نمی تواند در هیچ شکل معناداری ادامه حیات دهد. تنها راه تقویت مجدد دموکراسی در داخل دولت ها، عبارت خواهد بود از گسترش دموکراسی به عرضه روابط میان دولت ها و بر فراز دولت ها.

دیوید هلد برای جهان وطنی اصولی را بر می شمارد. شرافت و ارزش برابر، عاملیت مؤثر کارگزار انسانی، مسئولیت پذیری و پاسخگویی شخصی، رضایت، مشاوره گرایی و تصمیم گیری دسته جمعی از طریق رویه های مبتنی بر رأی گیری، جامعیت و اختیارات و اجتناب از آسیب ها و اجابت نیاز فوری 7 اصل مورد نظر دیوید هلد در مورد جهان وطنی محسوب می شوند.

بنا بر اصل اول هر کس یک جایگاه اخلاقی برابر با همه در جهان دارد. این ممکن است یک اصل ضعیف به نظر برسد، همچنانکه عموماً به همین گونه هم فرمول بندی شده و در داخل آن محتوای خاص زیادی ایجاد نشده است.

این اصل در آرای هلد یک اصل بنیادین و اساسی به شمار می‌رود که مشخص می‌کند همه مردم اهمیت اخلاقی برابر دارند و باید از ملاحظات برابر نسبت به منافعشان بهره‌مند باشند.

به نظر هلد بدون شناسایی این اصل مبنایی برای یک چشم انداز جهان وطنی وجود نخواهد داشت.